

การสร้างสรรค์เพลงสุโขทัย เถา

A Composition of Sukhothai Thao

นายภัทรระ กิมเฉียง¹

Patara Kimchiang

วันที่ส่งบทความ: 7 กรกฎาคม 2567, วันที่แก้ไขบทความ: 27 ธันวาคม 2567

, วันที่ตอบรับบทความ: 27 ธันวาคม 2567

Abstract

The objective of this academic article is to create Sukhothai Thao Song. Sukhothai Thao song is creatively composed “based on Thep Thong song”, extended into the double and triple levels of the rhythm. Sukhothai Thao is Na Thap Prop Kai style song with a quintuple rhythm and Khmer beat. It is classified in the Siang Thang Nai feature (GABDE). The first melody is adapted as Thang Phuen song, while the second is dynamically followed Thang Plian pattern.

In terms of the composition, it draws inspiration from Sukhothai’s slogan, which is interpreted regarding to the key terms. that are creatively and correctly rearranged in accordance with Thai prosody, following the structure of octameter poem. This type of the poem is famously composed as Thai Derm. The lyric aims to narrate Sukhothai province such as its identity, history, significance, and pride.

Keywords : SONG COMPOSITION SUKHOTHAI THAO

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะศิลปศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อีเมล : Patara.k@cdask.bpi.ac.th

Full-time Lecturer of Music Education, Faculty of Arts Education Sukhothai College of Dramatic Arts
Banditpatanasilpa Institute of Fine Arts, Email : Patara.k@cdask.bpi.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์เพลงสุโขทัย เถา มีผลการสร้างสรรค์ ดังนี้ เพลงสุโขทัย เถา สร้างสรรค์โดยการนำเพลงเทพทอง ชั้นเดียว มาขยายเป็นอัตราจังหวะ 2 ชั้น และอัตราจังหวะ 3 ชั้น เพลงสุโขทัย เถา เป็นเพลงหน้าทับปรบไก่ มี 5 จังหวะ สอดแทรกสำเนียงเขมรเข้าไปในบทเพลง อยู่ในกลุ่มเสียงทางโน (ซลทฯรมX) ท่อนแรกเป็นเพลงทางพื้น ท่อนสองเป็นทางเปลี่ยน

การสร้างสรรค์เนื้อร้องเพลงสุโขทัย เถา ได้รับแรงบันดาลใจมาจากคำขวัญของจังหวัดสุโขทัย โดยนำคำขวัญจังหวัดสุโขทัยมาถอดคำสำคัญ และนำมาเรียบเรียงสร้างสรรค์ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ในรูปแบบกลอนแปด ซึ่งเป็นรูปแบบที่นิยมนำมาเป็นบทร้องประกอบเพลงไทยเดิม เนื้อร้องเพลงสุโขทัย เถา มีเนื้อหาใจความเกี่ยวกับการบรรยายถึง เอกลักษณ์ ความเป็นมา ความโดดเด่น และความภาคภูมิใจ ของจังหวัดสุโขทัย

คำสำคัญ : การสร้างสรรค์ สุโขทัย เถา

บทนำ

เพลงสุโขทัย เถา เป็นเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้น โดยนำเพลง เทพทอง ชั้นเดียวมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ เพลงเทพทอง ชั้นเดียวนี้ ตามประวัติที่มาของเพลงเทพทองไม่ได้ปรากฏขึ้นในสมัยสุโขทัย โดย Pidokrat (2014) ได้อธิบายเกี่ยวกับประวัติเพลงเทพทองไว้ว่า (1) เพลงเทพทองเป็นเพลงพื้นบ้านภาคกลาง ใช้ร้องโต้ตอบด้วยปฏิภาณกวีระหว่างพ่อเพลงและแม่เพลงเนื้อร้องมักมีความหยาบคายและรุนแรง ตามหลักฐานเพลงเทพทองนับว่าเป็นเพลงพื้นบ้านที่มีความเก่าแก่มากที่สุด ซึ่งปรากฏหลักฐานในปุณฺยโนวาทคำฉันท์ของพระมหานาค วัดท่าทราย ตรงกับสมัยของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ พุทธศักราช 2275 ถึง 2301 (2) เพลงเทพทองชั้นเดียว ใช้ในการบรรเลงประกอบการแสดงละครมาตั้งแต่โบราณ เมื่อประมาณปีพุทธศักราช 2501 นายมนตรี ตราโมท นำทำนองเพลงเทพทองชั้นเดียวมาขยายเป็นอัตราจังหวะสองชั้นบรรเลงร่วมกับทำนองเดิมเพื่อใช้ประกอบการแสดงระบำโบราณคดีชุด สุโขทัย ของกรมศิลปากร และ (3) เมื่อต้นปี พุทธศักราช 2515 นายอุทัย แก้วละเอียดได้นำเพลงเทพ

ทองชั้นเดียวมาแต่งขยายขึ้นเป็นอัตราสองชั้นและสามชั้นตามลำดับ เรียบเรียงเป็นเพลงเถา และได้นำออกบรรเลงครั้งแรกในงานไหว้ครูดนตรีไทย ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อปีพุทธศักราช 2515

แรงบันดาลใจที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำเพลงเทพทองชั้นเดียวมาเป็นต้นแบบ ในการสร้างสรรค์ เนื่องจาก เพลงเทพทองชั้นเดียวนี้ เป็นเพลงที่ชาวจังหวัดสุโขทัยมีความคุ้นเคย และรู้จักเป็นอย่างดีหรือ ที่ชาวจังหวัดสุโขทัย เรียกว่า “เพลงระบำสุโขทัย” เพลงระบำสุโขทัยเป็น เพลงที่ นายมนตรี ตราโมท ได้ประพันธ์ขึ้นเพื่อประกอบการแสดงระบำสุโขทัย ซึ่งเป็นระบำ ชุดหนึ่งในระบำโบราณคดี ต่อมาได้รับความนิยมแพร่หลายในจังหวัดสุโขทัย เนื่องจากระบำ สุโขทัยเป็นชุดการแสดงที่ได้รับความนิยมให้เป็นการแสดงในงานสำคัญๆจำนวนมากของจังหวัด สุโขทัย เช่น งานบวงสรวงพ่อขุนรามคำแหง งานลอยกระทง งานสักการะบูชาพระแม่ย่า งานวันพ่อขุนรามคำแหง งานตักบาตรรับอรุณในช่วงวันลอยกระทง งานแสงสีเสียงประวัติน จังหวัดสุโขทัย เป็นต้น จากบริบทสำคัญของการแสดง “ระบำสุโขทัย” ที่รับใช้สังคม จังหวัดสุโขทัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้ชาวจังหวัดสุโขทัยมีความคุ้นชินกับเพลงระบำ สุโขทัยเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังไม่มีเพลงประเภทเพลงเถาที่กล่าวเกี่ยวกับเรื่องราว ของจังหวัดสุโขทัย เมื่อเห็นดังนั้น ผู้สร้างสรรค์จึงได้แรงบันดาลใจที่กล่าวมาข้างต้น คัดเลือก ทำนองเพลงเทพทองชั้นเดียวมาสร้างสรรค์โดยนำเพลงเทพทองชั้นเดียว มาขยายเป็นอัตรา จังหวะ 2 ชั้นและจังหวะ 3 ชั้นตามลำดับ

กระบวนการสร้างสรรค์ เพลงสุโขทัยเถา

1. การสร้างสรรค์เพลงสุโขทัย เถา ผู้สร้างสรรค์ได้นำเพลงเทพทองชั้นเดียว มาเป็น ต้นแบบในการสร้างสรรค์ โดยการยึดทำนองหลักเดิมของเพลงเทพทองชั้นเดียว มาทำการขยาย ให้เป็นทำนองหลักอัตราจังหวะ 2 ชั้น และนำทำนองหลักอัตราจังหวะ 2 ชั้น มาทำการขยาย ให้เป็นทำนองหลักอัตราจังหวะ 3 ชั้น ตามลำดับ ผู้สร้างสรรค์ได้ยึดกลุ่มเสียงเดิม ของเพลงเทพทอง คือ กลุ่มเสียงทางใน (ซลท XรมX)และมีการใช้เสียงจร คือ เสียงฟา และตั้งชื่อเพลงว่า “สุโขทัย เถา” เพื่อสื่อให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของเพลง สอดคล้องกับ Tramote (1997) ได้อธิบายเกี่ยวกับการ ให้ชื่อเพลงดังนี้ การให้ชื่อสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นไม่ว่าจะเป็นอะไรผู้ประดิษฐ์ย่อมมีอิสระในการตั้งชื่อ สิ่งเหล่านั้นตามความพอใจ แต่ถึงจะมีอิสระเพียงใดผู้ให้ชื่อคงไม่ได้ให้ไปอย่างโคลมลอย ฉะนั้นชื่อ เพลงก็เช่นกัน บางทีก็ให้ไปตามใจความนั้นๆ บางทีก็อาศัยหลักอื่นๆ เช่น การให้ชื่อตามสิ่ง ซึ่งเป็นที่ระลึก คือ สิ่งใดที่เป็นสิ่งที่ทำให้ระลึกถึง ซึ่งเป็นความต้องการของผู้แต่ง เช่น ชื่อผู้แต่ง

สถานที่ต่าง ๆ แต่งเพื่ออุทิศให้แก่ใคร หรืออุทิศให้สถานที่ใด ศาสนา ประวัติศาสตร์ ฯลฯ เช่น เพลงเขมรราชบุรี เพลงพระเจ้าลอยถาด เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 1 การแต่งขยายเพลง

ผู้สร้างสรรค์นำหลักการขยายเพลงของ Fakjamroon (2003) ได้อธิบายเกี่ยวกับการขยายเพลงไทยดังนี้ ยึดขยายจากเพลงเดิม วิธีนี้ผู้แต่งใช้ทำนองเพลงเดิม โดยส่วนใหญ่จะเป็นเพลงในอัตราจังหวะสองชั้นมาเป็นหลัก นำมาแต่งทำนองขยายขึ้นอีกเท่าตัวกลายเป็นอัตราจังหวะสามชั้น และสอดคล้องกับ Meepaum (2019) ได้อธิบาย เกี่ยวกับการขยายเพลงดังนี้ แต่งโดยวิธีการขยาย เช่น แต่งขยายเพลงจากอัตราจังหวะสองชั้นเดิมให้เป็นเพลงอัตราจังหวะสามชั้น หรือขยายจากเพลงอัตราจังหวะสามชั้นให้เป็นเพลงอัตราจังหวะสี่ชั้น และสอดคล้องกับ Chaiseree (2014 , p.22-56) ได้อธิบายเกี่ยวกับการขยายเพลงดังนี้ วิธีการขยายทำนอง เป็นวิธีการเพื่อใช้สำหรับขยายความยาวของทำนองเพลงตามอัตราส่วนและจังหวะของเพลงนั้นๆ เช่น การขยายทำนองจากอัตราจังหวะสองชั้นเป็นอัตราจังหวะสามชั้น การขยายทำนองอัตราจังหวะชั้นเดียวเป็นอัตราจังหวะสองชั้น หรือขยายทำนองในอัตราส่วนของวรรคให้เป็นประโยคมีตัวอย่างดังนี้

ทำนองเพลงเทพทอง ชั้นเดียว

ขวา	-- รี้	-- รี้ท	รี้ท--	ท- รี้-
ซ้าย	--- ท	--- ท	-- ลช	- ล- ท

ทำนองเพลงเทพทอง ชั้นเดียว (เปลี่ยนสำนวนลูกเท่า)

ขวา	-- ทท	-- ท-	รี้ท--	ท- รี้-
ซ้าย	--- ท	-- ท-	-- ลช	- ล- ท

ทำนองเพลงสุโขทัย 2 ชั้น (ขยาย) ประโยคที่ 1

ขวา	--- ล	-- ทท	--- รี้	-- ทท	- รี้- ท	- ล--	ชช--	ลล- ท
ซ้าย	--- ล	- ท--	--- ร	- ท--	- ร- ท	- ล- ช	--- ล	--- ท

ทำนองเพลงสุโขทัย 3 ชั้น (ขยาย) ประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2

ขวา	--- ล	-- ทท	--- รี้	-- ทท	--- ล	-- ทท	- ล- รี้	-- ทท
ซ้าย	--- ล	- ท--	--- ร	- ท--	--- ล	- ท--	- ล- ร	- ท--

ขวา	-- มร	- ม--	- ร- ร	--- ช	- รี้- ท	- ล--	ชช--	ลล- ท
ซ้าย	- พ--	--- ร	--- ล	--- ช	- ร- ท	- ล- ช	--- ล	--- ท

ตัวอย่างที่ 2 (การตกแต่งทำนอง)

ทำนองเพลงสุโขทัย 3 ชั้น (เดิม) ประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2

ขวา	---ล	--ทท	---ร	--ทท	---ล	--ทท	-ล-ร	--ทท
ซ้าย	---ล	-ท--	---ร	-ท--	---ล	-ท--	-ล-ร	-ท--

ขวา	--มร	-ม--	-ร-ร	---ช	-ร-ท	-ล--	ชช--	ลล-ท
ซ้าย	-พ--	---ร	---ล	---ช	-ร-ท	-ล-ช	---ล	---ท

ทำนองเพลงสุโขทัย 3 ชั้น ประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2 (ทำนองตกแต่ง)

ขวา	---ล	---ท	---ร	---ม	---ม	---ม	---ร	---ท
ซ้าย	---ล	---ท	---ร	---ม	---ช	---ม	---ร	---ท

ขวา	---ร	---ท	---ล	---ช	-ทลช	-ร-ช	---ล	---ท
ซ้าย	---ร	---ท	---ล	---ช	-ทลช	-ล-ช	---ล	---ท

ตัวอย่างที่ 3 (การรักษาเค้าโครงเดิม)

ทำนองเพลงเทพทอง ชั้นเดียว

ขวา	--ร	--ร	--ร	--ร
ซ้าย	---ช	---ท	---ช	---ล

ทำนองเพลงเทพทอง ชั้นเดียว (เปลี่ยนสำนวนเป็นทางเก็บ)

ขวา	-ช--	ลท-ร	-ม-ร	-ท-ล
ซ้าย	-ร-ช	---ร	-ม-ร	-ท-ล

ทำนองเพลงสุโขทัย 2 ชั้น

ขวา	----	-ท-ท	--ชช	-ล-ท	-ช--	ลท-ร	-ม-ร	-ท-ล
ซ้าย	---ท	----	-ช--	-ล-ท	-ร-ช	---ร	-ม-ร	-ท-ล

ทำนองเพลงสุโขทัย 3 ชั้น

ขวา	-ร-ม	-ร--	ทท--	ลล-ช	-ม--	รร--	ชช--	ลล-ท
ซ้าย	-ร-ม	-ร-ท	---ล	---ช	-ท-ล	---ช	---ล	---ท

ขวา	-ช--	ชช--	ลล--	ทท-ร	-ม--	มม--	ร-ร--	ทท-ล
ซ้าย	-ช-ช	---ล	---ท	---ร	-ม-ม	---ร	---ท	---ล

ตัวอย่างที่ 4 (การแต่งขยายและการปรับสำนวนที่ซ้ำกันให้แตกต่างกัน)

ทำนองเพลงเทพทอง ชั้นเดียว

ขวา	--รี้	--รืท	รืท--	ท-รื-	--รี้	--รี้	รืท--	ท-รื-
ซ้าย	---ท	---ท	--ลช	-ล-ท	---ท	---ท	--ลช	-ล-ท

ทำนองเพลงสุโขทัย 2 ชั้น

ขวา	---ล	--ทท	---รี้	--ทท	-รื-ท	-ล--	ชช--	ลล-ท
ซ้าย	---ล	-ท--	---ร	-ท--	-ร-ท	-ล-ช	---ล	---ท

ขวา	--ลท	-รื-มี	-มี-มี	-รื-ท	-รื-ท	-ล--	ชช--	ลล-ท
ซ้าย	-ช--	-ร-ม	-ช้-ม	-ร-ท	-ร-ท	-ล-ช	---ล	---ท

ทำนองเพลงสุโขทัย 3 ชั้น

ขวา	---ล	---ท	---รี้	---มี	---มี	---มี	---รี้	---ท
ซ้าย	---ล	---ท	---ร	---ม	---ช	---ม	---ร	---ท

ขวา	---รี้	---ท	---ล	---ช	-ทลช	-ร-ช	---ล	---ท
ซ้าย	---ร	---ท	---ล	---ช	-ทลช	-ล-ช	---ล	---ท

ขวา	----	ร-ม--	ร-ร-	ร-ม--	ร-ร-	ม-ฟ-	ช-ลช	----
ซ้าย	--ลท	--รท	-ล-ท	--รท	-ล-ท	-ร-ม	-ฟ--	ฟมรท

ขวา	ลช--	ชม--	มร--	รท--	-ม--	รร--	ชช--	ลล-ท
ซ้าย	--มร	--รท	--ทล	--ลช	-ท-ล	---ช	---ล	---ท

ผู้สร้างสรรค์ได้นำทำนองหลักเพลงเทพทอง ชั้นเดียว มาทำการปรับสำนวนเพลงให้เป็นแบบทางเก็บหรือเพลงทางพื้น เมื่อได้ทางเก็บแล้วผู้สร้างสรรค์จึงนำมาทำการขยายโดยมีการใช้สำนวนเพลงแบบปิดทาง และการปรับสำนวนเพลงที่มีซ้ำกันให้มีความแตกต่างกัน แต่ยังมีหลักการขยายทำนองเพลงสุโขทัย อัตรารังหะ 3 ชั้น และ 2 ชั้น ตามเค้าโครงเดิมในตอนแรกของแต่ละอัตรารังหะ เพื่อให้เห็นถึงความเชื่อมโยงและรากฐานของเพลงที่มาจากต้นแบบเดียวกัน

2. การทำทางเปลี่ยนเพลงสุโขทัยเถา ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดให้เพลงสุโขทัยเถาเป็นเพลง สองท่อน โดยท่อนแรกเป็นเพลงทางพื้น ท่อน 2 เป็นแบบลูกล้อลูกชัด เมื่อผู้สร้างสรรค์ได้ทำการขยายทำนองเพลงเป็นทางเก็บในแต่ละอัตราจังหวะแล้ว ผู้สร้างสรรค์จึงนำมาทำทางเปลี่ยน รวมถึงการสอดแทรกสำเนียงภาษาในบทเพลง ดังนี้

2.1 การทำสำนวนเพลงให้มีความแตกต่างกัน โดยใช้วิธีการกรอ สอดคล้องกับ Chaiseree (2014) ได้อธิบายเกี่ยวกับการทำทำนองทางกรอไว้ดังนี้ เป็นการประพันธ์ทำนองที่มีลักษณะของการทำเสียงยาว ๆ โดยแต่ละเสียงมีระยะห่างกันพอสมควร เพลงที่มีการสอดแทรกทำนองกรอ เช่น เพลงเขมรไทยโยค เพลงลาวดวงเดือน เป็นต้น และกวาด เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำลูกตกมากเกินไป ดังนี้

ทำนองเพลง สุโขทัย 3 ชั้น ท่อน 1 ประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2 (กรอเป็นทำนอง)

ขวา	---ล	---ท	---ร	---ม	---ม	---ม	---ร	---ท
ซ้าย	---ล	---ท	---ร	---ม	---ช	---ม	---ร	---ท

ขวา	---ร	---ท	---ล	---ช	-ทลช	-ร-ช	---ล	---ท
ซ้าย	---ร	---ท	---ล	---ช	-ทลช	-ล-ช	---ล	---ท

ทำนองเพลง สุโขทัย 3 ชั้น ท่อน 2 (ทางเปลี่ยน) ประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2 (กรอ/กวาด)

ขวา	---ร	---ท	---ล	---ช	---ฟ	---ม	--ลช	พม-ร
ซ้าย	---ร	---ท	---ล	---ช	---ฟ	---ท	----	---รท

ขวา	----	----	--รม	ช-มช	--ชล	ท-ลท	---ท	---ท
ซ้าย	----	----	-ท--	-ร--	รม--	-ช--	กวาด	

2.2 การทำลูกล้อลูกชัด ผู้สร้างสรรค์ใช้วิธีการตกแต่งทำนองเพลงให้มีความแตกต่างกันออกไป โดยให้เครื่องนำล้อและให้เครื่องหลังรับ การเลือกใช้สำนวนทำนองทางเปลี่ยนและทางเดิม ต้องมีลูกตกที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงจังหวะหน้าทับที่กำกับเพลงเพื่อไม่ให้เกิดการล้อหรือขัดคร่อมจังหวะหน้าทับ สอดคล้องกับFakjamroon (2003) ได้อธิบายเกี่ยวกับการประพันธ์ทำนองขึ้นมาใหม่โดยยึดเพลงเดิมดังนี้ การประพันธ์ทำนองขึ้นใหม่โดยยึดเพลงเดิม โดยนำทำนองเพลงเดิมมาเป็นแนวทางในการแต่งทำนองขึ้นมาใหม่ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าทางเปลี่ยนหรือการดัดแปลงทำนองเพลงให้เปลี่ยนไป

อาจทำสำเนียงใหม่เป็นภาษาต่างๆ ผู้แต่งทำนองบรรจุนัดให้ครบพ้องตามที่ต้องการ โดยต้องให้เสียงลูกตกแต่ละเสียงตรงกันเป็นเสียงเดียวกับลูกตกของทำนองเดิม และจะต้องประดิษฐ์ทำนองใหม่ในแต่ละวรรค ให้มีทำนองที่แปลก มีความไพเราะไปกว่าทำนองเดิมดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทำนองเพลงสุโขทัย 3 ชั้น ท่อน 1 ประโยคที่ 3 และประโยคที่ 4

ขวา	---	ร ม--	ร-ร-	ร ม--	ร-ร-	ม-ฟ-	ช-ลช	---
ซ้าย	--ลท	--รท	-ล-ท	--รท	-ล-ท	-ร-ม	-ฟ--	ฟมรท

ขวา	ลช--	ชม--	มร--	รท--	-ม--	รร--	ชช--	ลล-ท
ซ้าย	--มร	--รท	--ทล	--ลช	-ท-ล	---ช	---ล	---ท

ทำนองเพลงสุโขทัย 3 ชั้น ท่อน 2 (ทางเปลี่ยน) ประโยคที่ 3 และประโยคที่ 4

ขวา	ร ม ร ล	ร ม ร ท	ร ม ร ล	ร ม ร ท	ร ท--	ท ล--	ล ช--	ช ม--
ซ้าย	ระนาดเอกถ้อย				--ลช	--ชม	--มร	--รท

ขวา	ร ม ร ล	ร ม ร ท	ร ม ร ล	ร ม ร ท	--ร ม	ช-มช	--ชล	ท-ลท
ซ้าย	ระนาดเอกถ้อย				-ท--	-ร--	ร ม--	-ช--

2.3 การใช้สำนวนทำนองแบบแผนกึ่งบังคับทาง มาตกแต่งสำนวนเพลงให้มีความแตกต่างจากทำนองเพลงส่วนต้นที่นำมาเป็นต้นแบบในการทำทางเปลี่ยน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทำนองเพลงสุโขทัย 2 ชั้น ท่อน 1

ขวา	---ล	--ทท	---ร	--ทท	-ร-ท	-ล--	ชช--	ลล-ท
ซ้าย	---ล	-ท--	---ร	-ท--	-ร-ท	-ล-ช	---ล	---ท

ขวา	--ลท	-ร-ม	-ม-ม	-ร-ท	-ร-ท	-ล--	ชช--	ลล-ท
ซ้าย	-ช--	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ท	-ร-ท	-ล-ช	---ล	---ท

ขวา	---	-ท-ท	--ชช	-ล-ท	-ช--	ลท-ร	-ม-ร	-ท-ล
ซ้าย	---ท	---	-ช--	-ล-ท	-ร-ช	---ร	-ม-ร	-ท-ล

ขวา	-ร-ท	-ล--	ซซ--	ลล-ท	-ร-ม่	-ร--	ทท--	ลล-ซ
ซ้าย	-ร-ท	-ล-ซ	---ล	---ท	-ร-ม	-ร-ท	---ล	---ซ

เนื่องจากศิลปะและวัฒนธรรมในสมัยสุโขทัยนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากศิลปะและวัฒนธรรมเขมรโบราณ สอดคล้องกับ Kingkaew (2022) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเครื่องดนตรีไทยในวรรณกรรมสมัยสุโขทัย มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาชื่อและรูปลักษณ์ของเครื่องดนตรี 2. เพื่อศึกษาหน้าที่ของการบรรเลงเครื่องดนตรีในสมัยสุโขทัย ได้อธิบายเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมในช่วงสุโขทัยไว้ดังนี้ ศิลปะและวัฒนธรรมในสมัยสุโขทัยได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมเขมรโบราณ (ดนตรีเขมรได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย) เพราะความเจริญก้าวหน้าด้านการปกครอง ศาสนา ศิลปะและวิทยาการอื่น ๆ มีปรากฏมาก่อนรัฐหรือ อาณาจักรต่าง ๆ ประกอบด้วย ไทย ลาว พม่า และเวียดนาม ทำให้อิทธิพลทางการดนตรีและศิลปะนั้นได้แพร่กระจายไปยังอาณาจักรหรือรัฐต่างๆที่ใกล้เคียงและยังไม่มี ความเจริญก้าวหน้าเทียบเท่าอาณาจักรเขมรโบราณ ดังนั้นผู้สร้างสรรค์จึงกำหนดให้ทำนองเพลงสุโขทัย 2 ชั้น ท่อน 2 ทาง เปลี่ยนเป็นสำเนียงภาษาเขมรทั้งท่อน ดังนี้

ขวา	--รม	-ซ-ล	-ท-ล	-ซ-ม	-ม--	รร--	มม--	ซซ-ล
ซ้าย	-ด--	-ซ-ล	-ท-ล	-ซ-ท	-ท-ล	---ท	---ซ	---ล
ขวา	----	---ม่	---ม่	-ร-ท	---ท	-ท-ซ	ลซ-ซ	-ล-ท
ซ้าย	----	---ซ	---ม	-ร-ท	--ล-	ล-ร-	--รร	-ม-พ

ขวา	---ม	--ซล	---ซ	-ม--	ซม--	ซม--	-ร-ร	-ทลท
ซ้าย	---ท	---ล	---ซ	-ท--	--รม	--รท	ปี่รับ	

ขวา	รลรท	รลทซ	ลฟลม	ฟรมท	ร-ร-	ม-ซ-	ซ-ซ-	ล-ท-
ซ้าย	ระนาดเอกถ้อย				-ล-ท	-ร-ม	-ร-ม	-ซ-ล

ขวา	ทลซล	ทลซล	ทลซล	ทลซม	ซม--	ซม--	ซม--	ซล-ล
ซ้าย	ระนาดเอกถ้อย				--รม	--รม	--รม	--ซ-

ขวา	----	ซล--	----	ซล-ล	-ม-ซ	-ล-ท	-ม่รท	-ล-ซ
ซ้าย	--รม	--ซม	--รม	--ซ-	ร-รซ	-ล-ท	-มรท	-ล-ซ

สอดคล้องกับ Meepaum (2019) ได้อธิบายเกี่ยวกับการแต่งโดยทำทาง เปลี่ยน เช่น เพลงอัตราจังหวะสองชั้นหรือสามชั้นนำมาแต่งให้เป็นทางกรอเป็นสำเนียงภาษา

หรือ แต่งให้เป็นแบบลูกล่อลูกช้อนอกจากนี้ยังนำโทนเข้ามาประกอบเพื่อสื่อให้เห็นถึงการออกภาษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Chaisaeree (2014) วิธีการทำสำเนียง เป็นการประพันธ์ทำนองเพลงที่มีลักษณะเลียนแบบการดำเนินทำนองของดนตรีในชาติอื่น ๆ เช่น การทำสำเนียงจีนที่มีลักษณะการใช้เสียงถี่ ๆ สลับกันไปมา หรือการทำสำเนียงมอญโดยการใช้วิธีการถ่างมือเป็นคู่เสียงที่ห่างมากกว่าคู่แปด เป็นต้น และวิธีการทำกระสวนจังหวัด เป็นการประพันธ์ดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีประเภทกำกับจังหวะให้มีความสอดคล้องกับทำนองเพลง เช่น กำหนดให้เครื่องหนังบรรเลงหน้าทับมอญในช่วงทำนองที่เป็นสำเนียงมอญ และสอดคล้องกับ Chayasit (2020) ได้ทำการวิจัยสร้างสรรค์ เรื่อง การสร้างสรรค์สำนวนทางระนาดทุ้มเพลงทะเล สามชั้น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อสร้างสรรค์สำนวนทางระนาดทุ้มเพลงทะเล สามชั้นสามสำเนียง ได้แก่ สำเนียงมอญ สำเนียงจีน และสำเนียงแขก ผลจากการศึกษาพบว่าการทำระนาดทุ้มเป็นสำเนียงต่างๆ ประกอบไปด้วยการใช้มือกระชั้นชิด สลับกับการใช้มือตีเป็นพยางค์ต่างๆ และใช้เครื่องดนตรีประเภทกลองเข้ามาประกอบเพื่อสื่อให้เห็นถึงการทำสำเนียงนั้นๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้สร้างทำทางเปลี่ยนเป็นสำเนียงภาษา จากการสังเคราะห์และสรุปได้ว่า เพลงออกภาษาส่วนใหญ่มักจะเป็นการทำสำนวนแบบบังคับทาง หรือกึ่งบังคับทางในกรณีที่ปรากฏในเพลง สุโขทัย เภา ที่มีทั้งทำนองออกภาษาและลูกล่อลูกช้อนรวมอยู่ด้วยกัน

2.4 การใช้สำนวนทำนองแบบเดียวกัน มาตกแต่งสำนวนเพลงให้มีความแตกต่าง กับทำนองเพลงต้นที่นำมาเป็นแบบในการทำทางเปลี่ยน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทำนองเพลงสุโขทัย ชั้นเดียว ท่อน 1

ขวา	-- รี้	-- รี้ท	รี้ท--	ท- รี้-	-- รี้	-- รี้	รี้ท--	ท- รี้-
ซ้าย	---ท	---ท	-- ลช	-ล-ท	---ท	---ท	-- ลช	-ล-ท

ขวา	-- รี้							
ซ้าย	---ช	---ท	---ช	---ล	---ร	---ม	---ช	---ล

ขวา	-ร-ช	-ล-ท	-รี้-ท	-ล-ช
ซ้าย	-ล-ช	-ล-ท	-ร-ท	-ล-ช

ทำนองเพลงสุโขทัย ชั้นเดียว ท่อน 2 (ทางเปลี่ยน)

ขวา	----	ฟชลท	--ลช	----	--รม	--มช	--ชล	--ลท
ซ้าย	--รม	----	----	ฟมรท	-ท--	-ร--	-ม--	-ช--

ขวา	--ท-	ลทตรี	--ฟ-	มพชล	--รม	ช--ม	--ชล	ท--ล
ซ้าย	---ช	---ร	---ร	---ล	-ท--	-ร-ท	-ม--	-ช-ม

ขวา	-มี--	มีรี--	ทล--	ชล-ช
ซ้าย	--รืท	--ทล	--ชม	---ร

3. เนื้อร้องเพลงสุโขทัย เภา กำหนดเนื้อร้องบรรยายเกี่ยวกับเอกลักษณ์ ความภาคภูมิใจและความโดดเด่นของจังหวัดสุโขทัย ในรูปแบบของเพลง เภา โดยเนื้อร้องเพลง ได้รับต้นแบบมาจากคำขวัญของจังหวัดสุโขทัย โดยสร้างสรรค์ขึ้นในรูปแบบของกลอนแปด สอดคล้องกับ Seemuang (2018) ได้อธิบายเกี่ยวกับรูปแบบฉันทลักษณ์ที่ปรากฏในบทขับร้องเพลงไทย ดังนี้ กลอนอ่าน โดยรวมเรียกว่า “กลอนสุภาพ” คือ กลอนที่เน้นบังคับจำนวน คำ สัมผัส วรรณยุกต์ท้ายวรรค ประพันธ์สำหรับอ่านเพื่อความไพเราะตามหลักทำนองเสนาะ บทหนึ่ง มีจำนวน 4 วรรค และมีจำนวนพยางค์เท่ากันเริ่มตั้งแต่ 4 6 8 9 พยางค์ เป็นกลอน ที่ได้รับความนิยมแตกต่างกันโดยทั่วไป เมื่อได้เนื้อร้องในฉันทลักษณ์กลอนสุภาพแบบกลอนแปดแล้ว นั้น จึงนำคำร้องมาปรับให้เป็นการร้อง โดยทำการวางคำร้อง การใส่ทำนองเอื้อนและทำนอง ร้องลงไปโน้ตเพลง การใส่ทำนองเอื้อนต้องทำการคลี่คลายทำนองหลักให้เป็นการทำนองสรัดถะ ก่อน ซึ่งทำนองสรัดถะนั้นเป็นขั้นตอนที่สำคัญเป็นอย่างมาก ในการใส่ทำนองร้องและทำนอง เอื้อนหรือการทำนองที่มีความคลี่คลายแล้ว จึงจะเห็นโครงสร้างเสียงที่สำคัญในแต่ละห้องเพลง สอดคล้องกับ Seemuang (2018) ได้อธิบายเกี่ยวกับหลักคิดประพันธ์ดังนี้ การพิจารณาทำนอง หลักของเพลง สามารถดูได้จากทำนองฆ้องวงใหญ่ บางสำนวนอาจใช้มือไม่ซับซ้อน บางสำนวน ก็อาจใช้มือพลิกแพลงซับซ้อน ทำให้ยากต่อการเห็นทำนองหลัก หรือเนื้อร้องที่แท้จริง เนื้อร้อง เพลงสุโขทัย เภา มีรสทางวรรณคดี คือ เสาวรณี สอดคล้องกับ Phengphongsa (2000) ได้อธิบายเกี่ยวกับรสวรรณคดีของไทย ไว้ดังนี้ รสทางวรรณคดีแบ่งออกเป็น 4 สีลา ได้แก่ เสาวรณี นารีปราโมทย์ พิโรธวาทัง สัลลาปังคพิสัย เสาวรณี คือ บทที่ใช้เกี่ยวกับการบรรยาย และบทพรรณนาต่างๆเช่น บทชมดง บทชมโฉม บทพรรณนาฉาก ประสานอารมณ์และภาวะ ของตัวละคร เช่น ความรัก ความรื่นรม ความสนุกสนาน ความเบิกบานใจ สีลานารีปราโมทย์ คือ บทที่ใช้เกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสีของตัวละคร พิโรธวาทัง คือ บทที่ใช้แสดงความโกรธ บท โต้เถียง ตัดพ้อ สัลลาปังคพิสัย คือ บทที่เกี่ยวข้องกับความทุกข์ ความท้อใจ ความรำพึงรำพัน ของตัวละครอันเนื่องมาจากการพลัดพราก และตั้งชื่อบทเพลงว่า สุโขทัย เภา เพื่อให้มีความหมายสอดคล้องกับความหมายของเพลง ได้รับคำแนะนำการประพันธ์บทร้อง โดยนายชิน ภัทร หนูสงค์ นักวิชาการศึกษาศึกษาปฏิบัติกร สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร และบรรจู่ทำนองร้อง

โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์บุตรี สุขปาน อาจารย์ประจำสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทยคณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร นำเสนอได้ดังนี้

3 ชั้น ท่อน 1

รุ่งอรุณงดงามแห่งความสุข	ปฐมยุคเรืองรองของสยาม
ราชธานีเลื่องลือระบือนาม	พ่อขุนรามองค์อาจปราชญ์ราชา

3 ชั้น ท่อน 2

มรดกโลกล้ำเป็นตำนาน	เปี่ยมโบราณสถานอันล้ำค่า
ทั้งจารึกจำหลักอักษร	ภูมิปัญญางามระบือลายสีของไทย

2 ชั้น ท่อน 1

คือแดนดินถิ่นพิสุทธ์พุทธศาสน์	งามพิลาสประทีปทองส่องไสว
-------------------------------	--------------------------

2 ชั้น ท่อน 2

ผ้าตีนจกล้ำค่าอำไพ	เลิศวิไลทองโบราณตระการตา
--------------------	--------------------------

ชั้นเดียว ท่อน 1

สังคโลกลายครามงามวิจิตร	ปรับประดิษฐ์เป็นประจักษ์รักษา
-------------------------	-------------------------------

ชั้นเดียว ท่อน 2

ประเพณีพื้นบ้านสืบสานมา	ทรงคุณค่าเมืองงามสุโขทัย
-------------------------	--------------------------

บทสรุป

1. แนวคิดการสร้างสรรคเพลงสุโขทัย เกา

1.1 แนวคิดในการคัดเลือกเพลงและแรงบันดาลใจที่นำมาใช้สร้างสรรค์

ผลงาน

เพลงสุโขทัย เกา เป็นเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้น โดยนำเพลง เทพทอง ชั้นเดียวมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ เพลงเทพทอง ชั้นเดียว เนื่องจากเพลงเทพทองชั้นเดียวถูกบรรจุไว้ในชุดการแสดงระบำสุโขทัย ซึ่งระบำสุโขทัยเป็นชุดการแสดงที่ได้รับเลือกให้เป็นการแสดงในงานสำคัญๆต่างๆจำนวนมากในจังหวัดสุโขทัย เช่น งานบวงสรวงพ่อขุนรามคำแหงงานลอยกระทง งานสักการะบูชาพระแม่ย่า งานวันพ่อขุนรามคำแหง งานตักบาตรรับอรุณ ในช่วงวันลอยกระทง งานแสงสีเสียงประวัติจังหวัดสุโขทัย เป็นต้น จากบริบทสำคัญของการแสดง “ระบำสุโขทัย” ที่รับใช้สังคมจังหวัดสุโขทัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้ชาวจังหวัด

สุโขทัยมีความคุ้นชินกับเพลงระบำสุโขทัยเป็นอย่างมาก รวมถึงยังไม่ปรากฏเพลงที่กล่าวเกี่ยวกับเรื่องราวของจังหวัดสุโขทัยในรูปแบบของเพลง เถา เมื่อเห็นดังนี้แล้วผู้สร้างสรรค์จึงได้แรงบันดาลใจที่กล่าวมาข้างต้น คัดเลือกทำนองเพลงเทพทอง ชั้นเดียว มาสร้างสรรค์โดยนำเพลงเทพทองชั้นเดียว มาขยายเป็นอัตราจังหวะ 2 ชั้นและจังหวะ 3 ชั้นตามลำดับ

1.2 แนวคิดในด้านการวางโครงสร้างทำนองเพลง

ผู้สร้างสรรค์ได้ซึมซับเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวจังหวัดสุโขทัย จึงนำความรู้ทางด้านดนตรีไทยมาทำการค้นคว้าอย่างมีหลักการ ผสมกับการได้รู้ได้เห็นวิถีชีวิตของชาวจังหวัดสุโขทัย มาทำการสังเคราะห์จนเกิดเป็นจินตนาการ และนำเสนอเป็นการสร้างสรรค์ศิลป์และถ่ายทอดผ่านทำนองเพลง ผู้สร้างสรรค์กำหนดโครงสร้างเพลงสุโขทัย เถา โดยแบ่งออกเป็นจำนวนสองท่อน เนื่องจากเดิมเพลงเทพทองเป็นเพลงท่อนเดียว ผู้สร้างสรรค์จึงทำทางเปลี่ยนเพิ่มขึ้นให้เป็นเพลงจำนวนสองท่อน ท่อนแรกเป็นเพลงทางพื้นและท่อน 2 (ทางเปลี่ยน) เป็นแบบลูกล่อลูกชัด ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้สอดแทรกสำเนียงเขมรเข้าไปในบทเพลง หลายที่ เช่น สำนวนเพลงแบบเขมร หรือ เทียบเปลี่ยนในท่อน 2 อัตราจังหวะสองชั้นทั้งท่อน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์เพลงสุโขทัย เถา ให้มีสำเนียงเขมร เข้าไปในบทเพลงเพื่อให้ความสอดคล้องกับประวัติความเป็นมา ของการรับเอาอิทธิพลศิลปะและวัฒนธรรมเขมรโบราณในช่วงสมัยสุโขทัย โดยผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดให้เพลงสุโขทัย เถา อยู่ในกลุ่มเสียงทางในมีกลุ่มเสียงคือ ซลท×รม× เนื่องจากผู้สร้างสรรค์ยึดกลุ่มเสียงเดิมตามกลุ่มเสียงหลักของทำนองเพลงเทพทอง ชั้นเดียว ซึ่งกลุ่มเสียงทางในนี้ยังใช้บรรเลงในเครื่องดนตรีกลุ่มที่ปรากฏในยุคสมัยสุโขทัย เช่น กระจับปี่ ซอสามสาย เมื่อนำมาบรรเลงรวมวง กับปี่ใน และฆ้องวงใหญ่ ก็บรรเลงกลุ่มเสียงทางในเช่นเดียวกัน

1.3 แนวคิดในการสร้างสรรค์เนื้อร้อง และการตั้งชื่อเพลง

เนื้อร้องเพลงสุโขทัย เถา ได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ หรือได้รับต้นแบบมาจากคำขวัญจังหวัดสุโขทัย เพราะผู้สร้างสรรค์ต้องการให้เพลงสุโขทัย เถา เป็นเพลงที่กล่าวถึงจังหวัดสุโขทัย เพื่อบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ ความโดดเด่น หรือความภาคภูมิใจของจังหวัดสุโขทัย ซึ่งเนื้อร้องเพลงสุโขทัย เถา มีลีลาของบทร้องที่สอดคล้องกับรสนทางวรรณคดีของไทย คือ ลีลาเสาวรจณี โดยลีลาเสาวรจณีนั้น เป็นบทกลอนที่ใช้บรรยายและพรรณนาต่างๆ เช่น การพรรณนา ชมโฉม บทชมตง ชมความงามของบ้านเมือง ด้วยเหตุนี้ผู้สร้างสรรค์จึงนำคำขวัญของจังหวัดสุโขทัยมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์เนื้อร้อง และตั้งชื่อบทเพลงว่า “สุโขทัย

เถา” เพื่อสื่อให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของเพลง การตั้งชื่อว่า “เพลงสุโขทัย” ผู้สร้างสรรค์ต้องการให้ผู้ที่ได้รับชมรับฟังระลึกถึงจังหวัดสุโขทัย

2. กระบวนการสร้างสรรค์เพลงสุโขทัย เถา

การสร้างสรรค์เพลงสุโขทัย เถา ผู้สร้างนำเพลงเทพทอง ชั้นเดียว มาทำการขยายเป็นอัตราจังหวะ 2 ชั้นและอัตราจังหวะ 3 ชั้น ผู้สร้างสรรค์มีขั้นตอนและวิธีการขยายสามารถสรุปได้ดังนี้ การทำสำนวนเพลงเทพทองอัตราจังหวะชั้นเดียวให้เป็นสำนวนทางเก็บ โดยผู้สร้างสรรค์นำทำนองเพลงเทพทองชั้นเดียว มาปรับสำนวนให้เป็นสำนวนทางเก็บ เพื่อให้ต่อการนำมาขยายให้เป็นทำนองอัตราจังหวะ 2 ชั้น และอัตราจังหวะ 3 ชั้น ผู้สรรค์ทำการขยายเพลงเทพทองชั้นเดียว โดยรักษาโครงสร้างเดิมไว้ และมีการปรับสำนวนเพลงโครงสร้างเดิมที่มีการลงลูกตกซ้ำๆ ให้มีความแตกต่างกัน การทำสำนวนเพลงแบบปิดทางโดยใช้สำนวนแบบทางกรอ ทำนองหลักเพลงสุโขทัย เถา ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สำนวนทำนองแบบแผนและสำนวนทำนองแบบกึ่งบังคับทางเพื่อให้ถูกต้องตามหลักของ ดนตรีไทย ผู้สร้างสรรค์ยึดหลักการขยายทำนองเพลงสุโขทัย อัตราจังหวะ 3 ชั้น และ 2 ชั้น ตามเค้าโครงเดิมในตอนแรกของแต่ละอัตราจังหวะ เพื่อให้เห็นถึงความเชื่อมโยงและรากฐานของเพลงที่มาจากต้นแบบเดียวกัน โดยยึดลูกตกหลักเป็นสำคัญไม่มีการเปลี่ยนแปลงโน้ตเสียงที่แตกต่างจากทำนองหลัก

เมื่อได้ทำนองหลักเพลงสุโขทัย อัตราจังหวะ 3 ชั้น 2 ชั้น และชั้นเดียวแล้ว ผู้สร้าง สรรค์จึงนำทำนองเหล่านี้มาทำทางแบบลูกล้อลูกขัดโดยยึดตามลูกตกเดิม ให้มีทำนองลีลาที่สนุกสนานแปลกแตกต่างกันระหว่างทางพื้นและเที่ยวเปลี่ยน และแทรกสำนวนกลอนที่บ่งบอกถึงสำเนียงเขมรเอาไว้ในเที่ยวเปลี่ยน โดยเฉพาะท่อน 2 อัตราจังหวะสองชั้น ที่ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดให้เป็นท่อนออกภาษา โดยการใช่วิธีการกรอเป็นทำนองและการใช้มือเป็นคู่ 3 คู่ 4 คู่ 5

กระบวนการสร้างสรรค์เนื้อร้อง ผู้สร้างสรรค์ได้ต้นแบบเนื้อร้องมาจาก คำขวัญจังหวัดสุโขทัย โดยนำมาถอดคำสำคัญ และสร้างสรรค์เนื้อร้องใหม่ให้เป็นตรงตามฉันทลักษณ์ของ กลอนแปด มีการวางจำนวนคำและสัมผัส จากนั้นจึงนำมาบรรจุกทำนองร้องใส่เอื้อน โดยการนำทำนองหลักมาทำการคลี่คลายให้เป็นทำนองต่างๆ จึงจะมองเห็นโครงสร้างของทำนองเพลง เนื่องจากทำนองหลักเพลงสุโขทัยมีทำนองที่ซ้ำๆ กันเป็นจำนวนมาก เมื่อนำมาสร้างสรรค์ทำนองร้องพบว่าทำนองร้องซ้ำกันมาก จึงใช้วิธีการเอื้อนผันทำนอง เพื่อให้มีทำนองที่หลากหลายขึ้น ในทำนองร้องเพลงสุโขทัย อัตราจังหวะชั้นเดียว ผู้สร้างสรรค์ยึดโครงสร้างทำนองการร้องแบบกลอนหัวเดียวของเพลงเทพทองชั้นเดียว เนื่องจาก เพลงเทพทองชั้นเดียวเป็นเพลงในกลุ่มปฐพีพาทย์ หรือเพลงพื้นบ้านในสมัยก่อน เรียกว่า “กลอนหัวเดียว” กลอนที่ใช้ร้องเพลงพื้นบ้านนั้นมักเป็นกลอนสั้นๆ ง่ายๆ และไม่มีการเอื้อนที่มีความซับซ้อนอย่างแบบเพลงไทย

เดิม ผู้สร้างสรรค์จึงยึดเค้าโครงการร้องนี้ เพื่อรักษาเอกลักษณ์ของเพลงให้คงไว้ และผู้สร้างสรรค์ได้ปรับทำนองการร้องในวาระสุดท้ายโดยการเพิ่มทำนองเอื้อนในวาระลงจบก่อนคำร้อง และเอื้อนทอดเสียงลงหลังคำร้องคำสุดท้าย เพื่อแสดงให้เห็นถึงการลงจบของเพลง

เอกสารอ้างอิง

Chaisree, P. (2014). *Thai Songs Composition* (2nd ed.). Chulalongkorn University.

Kingkaew, S. (2022). *Thai instruments in Sukhothai Literary Period*. Ramkhamhaeng University Journal Humanities ,41(1), 175-194. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/huru/article/view/260202>

Meepaum, D. (2013). *Conveying of Phleng Deai Thang Ranat Thum by Khru Phum*

Bapuyawat [Doctoral Dissertation, Mahidol University].

Meepaum, D. (2019). *Thai Song Composition*. Music, Dramatic Arts, and Culture to

Sustainable Achievement for Human beings,(3),289-305.

Meepaum, D. (2020). *The Musical Solo-Composition of the Ranat Thum in Sut Sa-*

nguan Si Chan and Sam Chan. Thee Thatsana,20(1),23-45.

<https://culture.bsru.ac.th/wp-content/uploads/2021/06/05-A1.pdf>

Pidokrat, N. (2014). *Thai Songs Encyclopedia*. Mahidol University.

Tramote, M. (1988). *Key terms in Musical Art*(3rd ed.). Satsana.

Tramote,M. (1997). *Thai Music Band : Montree Tramote*(2nd ed.).Matichon.

Phengpongsa, Y. (2000). *The Relationship between Literary Art and Musical Art in*

Khun Chang Khun Phaen. Academic Journal of Humanities and Social

Sciences,8(9-10),114-127.<https://ojs.lib.buu.ac.th/index.php/huso2/article/view/9895>

